І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 111. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1967 No. 111. VOL. LXXIV.

ОСТАННІ ВІСТІ

П'ятниця, 16 червня, 1967

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПРИЙНЯВ в БІЛОМУ ДОМІ 1,000 хлопців і дівчат із сільських районів цієї країни і закликав їх до праці для добра ЗДА. Він сказав, що американська молодь „повинна захоплюватися громадською працею, щоб залишити цю країну кращою від тієї, яку вона застала''. Президент говорив молоді про ті проблеми, які тепер є актуальні, і сказав, що і тепер перед американським народом стоять ті самі справи, які були актуальні 36 років тому, коли він вперше прибув до Вашингтону: добробут населення, справа здоров'я мешканців ЗДА, оборона громадянських справ та справа миру у світі. Всі ці проблеми треба розв'язати з допомогою молоді.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ПОДАЄ статистику комуністів в цілому світі, з якої видко, що в 1966-му році число членів комуністичних партій збільшилося на більше як два мільйони. У 87 державах в 1966-му році число комуністів виносило 46 мільйонів, а в 1965-му році — 43.9 мільйона. В 1964-му році комуністів було 44.5 мільйона, а в 1963-му році — 43 мільйони. В СССР і в комуністичному Китаї число комуністів збільшилося на більше як на 5 відсотків. Збільшилося число членів комуністичних партій і в тих державах, де вони є при владі. Зменшилися числа членів партійних комуністів у Бразилії, Аргентині, Колюмбії, Домінікансьній Республіці, Еквадорі й Венесуелі.

РЕКСФОРД ДЖ. ТАҐВЕЛЛ ТВЕРДИТЬ, що не можна президента Джана Ф. Кеннеді зарахувати до великих американських президентів. Таґвелл — це один із дорадників президента Ф. Д. Рузвелта, один із його „тресту мозків''. Він написав рецензію на три книжки про президента Кеннеді авторства Теодора Соренсена, Артура Шлезінґера і П'єра Салінґера. На думку Таґвелла Кеннеді скорше як інші його попередники пізнав обов'язки президента цієї країни, але не мав доволі часу на те, щоб виявити себе на цьому відповідальному пості. Кеннеді вже на початку зробив жахливі помилки, і тому не можна його ставити поруч Джефферсона, Лінкольна, Вільсона і обидвох Рузвелтів, — твердить Таґвелл, який хвалить подивуґідну особовість Дж. Ф. Кеннеді.

ПРЕДСТАВНИК АМЕРИКАНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ЧАСОПИСНИХ ВИДАВЦІВ Гарольд В. Андерсен зізнаючи в Палатній Підкомісії Поштових Справ, підтримує домагання Уряду збільшити поштові оплати. Він сказав, що всі ті групи населення, які користають із пошти, повинні в однаковій мірі причинятися до того, щоб Департамент Пошти міг з успіхом виконувати свою працю, та щоб міг змеханізувати і змодернізувати працю. Посилки другої кляси, ще значить посилки часописів, не виплачуються, бо оплати за посилку часописів тільки в 29 відсотках вистачають на покриття коштів їхньої пересилки.

ДО ЗБІЛЬШЕННЯ ВІДПЛИВУ ДОЛЯРІВ за кордон найбільше спричиняються самі американські туристи, які в минулому 1966-му році вивезли з собою поза межі ЗДА і там залишили 3,412,000.000 дол. Правда, туристи з чужих країн видали у ЗДА 1,768,000.000 дол., але все ж таки залишається дефіцит 1,644,000.000 дол. Уряд легко міг би спинити оцей відплив долярів за кордон, але він цього не хоче робити, тільки старається всіми способами притягнути більше число закордонних туристів до ЗДА. Майже 3 мільйони американців виїздили минулого року за кордон, а до ЗДА прибуло 1,360,000 туристів.

У СВІТІ

ТАКІ АРАБСЬКІ ДЕРЖАВИ ЗІРВАЛИ дипломатичні взаємини з Америкою: Об'єднана Арабська Республіка (Єгипет), Сирія, Ірак, Альжирія, Ємен і Судан. Зате Йорданія, Кувайт, Савді Арабія, Лібія і Марокко зберігають надалі ті взаємини нормально, а Ливан відкликав свого амбасадора з Вашинґтону, але й на цьому обмежився. Це відношення арабських держав до ЗДА вказує на дальшу незгоду в арабському світі. Цю незгоду підкреслила Савді Арабія, яка проголосила, що відновлює експорт своєї нафти, нічого не сказавши про бойкот супроти ЗДА й Британії.

ГОЛОВА ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ ГЕНЕРАЛ НҐУЄН ВАН ТІЄ ПОТВЕРДИВ ще раз, що він кандидуватиме в тій країні у перших її президентських виборах, що відбудуться 3 вересня ц. р. Формальне зголошення кандидатур має відбутися 30 червня ц. р. Кандидування генерала Тіє поруч із кандидатурою прем'єра Південного В'єтнаму генерала Нґуєна Као Кі і кругло десятка цивільних кандидатів — збільшує шанси вибору цивільного кандидата. Американська амбасада зберігає строгу невтральність.

У ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ ЗАКРИТО тимчасово 13 університетів у зв'язку з масовими студентськими демонстраціями проти пофальшування — як твердять студенти — парляментарних виборів у минулому тижні. Найбільша опозиційна партія рішила збойкотувати новообраний парлямент. Уряд відмовився уневажнити вибори й розписати нові, але обіцяв перевести слідство й покарати винуватців в кількох округах.

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР КУРТ ГЕОРГ КІЗІНҐЕР ЗАЯВИВ листовно східньо-німецькому прем'єрові Віллі Стофові, що уряд Західньої Німеччини мусить репрезентувати населення також „другої частини'' Німеччини, поки те населення не має змоги вирішувати свою долю. Зрештою, Кізінґер запропонував східньо-німецьким комуністам переводити розмови в різних практичних справах „на базі бажання німців з обох частин Німеччини бути одним народом''.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК ПОІНФОРМУВАВ міністрів закордонних справ 13-ох інших членських держав Атлантійського Союзу (НАТО) на спільній конференції в Люксембурґу, що ЗДА й СССР не узгіднили ще тільки одної точки в проєкті договору проти поширення атомової зброї: щодо контрольної інспекції в неатомових державах. Совєти хочуть, щоб таку інспекцію переводила Міжнародна Аґенція Атомової Енерґії, де є репрезентований СССР, а різні держави противляться тому, вважаючи, що це фактично буде шпигунська робота Москви, і погоджуться тільки на контролю збоку Европейської Спільноти Атомової Енерґії (Евратому).

НА СТОРОЖІ МИРУ

НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ: Старшини Об'єднаних Націй, виставивши білий прапор на своєму автомобілі, пильнують перемир'я в місцевості Ель Кунеітра в Сирії.

У СІНСІНАТІ: Вояки огайської Національної Ґвардії патролюють місто, що в останніх днях було тереном расових муринських заворушень із ґрабунками.

Палата схвалила резолюцію про відкладення страйку залізничників на три місяці

Вашинґтон. — 15-го червня Палата Репрезентантів більшістю 189-ох до 105-ох голосів схвалила плян відкласти страйк залізничників, який мав початися вже в найближчу неділю, на 90 днів, підчас яких робітники і працедавці мають вирішити справу нового контракту про працю. Таким рішенням Палата відкинула плян Президента Джансона, згідно з яким Конґрес мав би вирішити справу спору між залізниками і власниками залізниць та окрема комісія мала б скласти новий текст договору, який мусіли б прийняти обидві сторони. Сенат минулого тижня схвалив проєкт Президента, і тепер спільна Конґресова Конференція має узгіднити обидва тексти цих законопроєктів. Конґресмени невдоволені з того, що впродовж чотирьох років Уряд звертається до Конґресу, щоб він вирішував справу непорозуміння в залізничному промислі. Деякі конґресмени домагаються, щоб Уряд вніс законопроєкт в справі протистрайкового закону, бо після вирішення нового закону Конґрес не мусів би що якийсь час вирішувати справу страйків у важливих для безпеки і здоров'я мешканців цієї країни промислах Уряд хотів би перенести вирішення цієї справи до Конґресу, але члени Конґресу не раді на це погодитися, бо не хочуть зразити собі зорганізоване робітництво. Президент Джансон минулого року обіцяв внести протистрайковий законопроєкт, але досі це не сталося.

Сенат двічі голосуватиме в справі „цензури'' сенаторові Даддові

Вашинґтон. — В третьому дні дебат на справою „цензури'' для сенатора демократа з Коннектикату Томаса Дж. Дадда стало ясним, що Сенат двічі голосуватиме над цією проблемою, бо сенатор Дадд оскаржений в тому, що зужиткував на свої особисті цілі партійні фонди, що були зібрані під час прийнять в пошану сенатора Дадда. Сенатор Дадд оскаржений і в тому, що він подвійно діставав зворот коштів подорожі: раз від урядової каси Сенату і вдруге від тих осіб чи підприємств, в справі яких він подорожував. Деякі сенатори уважають більшою провиною те, що сенатор Дадд двічі діставав кошти подорожі, ніж те, що він користав із фондів, що були зібрані на його партійну кампанію. Сенатор Дадд обороняється тим, що він зужив партійні фонди і на заплачення своїх боргів, які він затягнув у зв'язку з політичною активністю, тому не можна називати це неморальним актом. Сенатор Дадд сказав, що він не купував мінкового футра, ані яхти, ні Каділлака, а їздив старим трилітнім автом. Справу подвійного звороту коштів подорожі Дадд вияснює помилковим книговеденням, якого допустився той урядовець його бюра, що пізніше викрав його документи і передав його політичним противникам. Але голова Сенатської Комісії в справі етичної поведінки сенатор Джан Стенніс із Мізурі не погоджується з сенатором Даддом. Таке саме становище займає і ціла Комісія, яка одноголосно схвалила резолюцію про догану для Дадда. Сенатор демократ із Флориди Спессард Л. Голленд заявив, що він поставить внесок, щоб Сенат окремо голосував над справою привласнення фондів на виборчу кампанію і над скаргою про подвійні кошти подорожі. Сподіваються, що голосування над справою догани для сенатора Дадда відбудеться в суботу 17-го червня.

Зменшується популярність губернатора Ромні, як республіканського кандидата

Вашинґтон. — Прихильники республіканського губернатора Джорджа Ромні затривожені тим, що їхній майбутній кандидат на президента в 1968 році втрачає популярність серед виборців, як це виявляють опитування, передені аґенціями публічної опінії. 29-го червня мають відбутися збори республіканських губернаторів н Ексон Голі у Вайомінґу, і там прихильники губернатора Ромні мають подбати про те, щоб деякі губернатори вже тепер публічно заявили, що вони будуть підтримувати кандидатуру Ромні. Аґенція публічної опінії д-ра Ґеллупа стверджує, що при кінці минулого року Ромні вів перед перед колишнім віце-президентом Ричардом М. Ніксоном у відношенні 39 до 31. Але в лютому ц. р. Ніксон вів перед у відношенні 39 до 28, а в травні ц. р. Ніксон дістав 43 відсотки голосів опитуваних, а Ромні тільки 28. Подібне зменшення популярности Ромні стверджує і аґенція Луїса Гарріса, яка переводила опитування між виборцями, кого вони воліли б Джансона чи Ромні. В листопаді 1966 Ромні вів перед у відношенні 54 до 46, а цього року в травні обидва дістали по 50 відсотків голосів опитуваних.

КОСИҐІН ПРИЇЗДИТЬ ДО НЮ ЙОРКУ НА НАДЗВИЧАЙНУ СЕСІЮ ОН

Об'єднані Нації. — Совєтський прем'єр Алексєй Косиґін прилетить в суботу 17 червня ц. р. до Ню Йорку на надзвичайну сесію Об'єднаних Націй, скликану на вимогу Совєтів. Генеральний секретар Об'єднаних Націй, У Тант розіслав усім членським державам ОН обіжного листа, в якому повідомив про ту вимогу Совєтів і запитав, чи дана членська держава ту вимогу підтримує. Для важности такої вимоги будь-котрого члена ОН треба підтримки збоку найменше 62-ох держав, бо всіх членських держав ОН є тепер 122. До четверга полудня була вже згода від 61 держави: дали її всі комуністичні держави, Франція і азійсько-африканські держави. Американський амбасадор Артур Голдберґ повідомив листовно У Танта, що ЗДА не підтримують совєтської пропозиції, бо справа Середнього Сходу все ще знаходиться на денному порядку Ради Безпеки ОН та що в даному часі треба спокійної і закулісової дипломатичної праці задля заведення тривкого і справедливого миру на Середньому Сході, а не підбурливих пропаґандивних промов. Совєтська делеґація нараховуватиме 50 осіб, між якими буде і міністер закордонних справ Андрей Громико. По дорозі до Вашинґтону Косиґін мав зупинитися у Парижі на розмову з французьким президентом де Ґоллем. Президент Джансон заявив, що коли Косиґін захоче бачитись з ним, то він, Президент, „з приємністю'' прийме його. Тому, що Косиґін напевне не захоче поїхати до Вашинґтону, щоб не наразитись на нові закиди збоку китайських комуністів, що він поїхав до Америки „змовлятися'' з нею, то не виключене, що Президент приїде до Ню Йорку, де прийматиме різних закордонних прем'єрів і міністрів, що напевне з'їдуться на ту надзвичайну сесію ОН. Відомо, що приїдуть щонайменше всі арабські міністри закордонних справ, які перед тим мають спільну нараду у Кувайті. З Білого Дому не заперечено можливости, що на Генеральній Асамблеї ОН виступить сам президент Л. Б. Джансон, — на всякий випадок американській делеґації проводитиме державний секретар Дін Раск.

Прем'єр Південного В'єтнаму просить прислати більше війська ЗДА

Сайґон. — Південно - в'єтнамський прем'єр генерал Нґуєн Као Кі заявив, що для перемоги над комуністами у В'єтнамі треба 600.000 американського війська. Тепер є 462.000 американських військовиків у В'єтнамі. Він твердить, що у Південному В'єтнамі є близько 400.000 вояків реґулярної північно - в'єтнамської та південно - в'єтнамської партизанської армії, — на кругло 100.000 більше, ніж за обрахунком американської розвідки. Генерал Кі потвердив, що він плянує кандидувати у президентських виборах 3 вересня ц. р., але водночас підкреслив, що мусить бути збережена єдність серед військовиків — очевидний натяк на кандидатуру також теперішнього голови держави, генерала Нґуєна Тіє. Що стосується воєнного фронту у В'єтнамі, то коло 1.000 південно-в'єтнамських вояків взяли участь у битві проти 450-особового комуністичного куреня за 80 миль на південний захід від Сайґону. З допомогою південно - в'єтнамському державному війську прийшли американські гелікоптери, що обстрілювали комуністів з повітря. На бойовищі нараховано потім 211 ворожих убитих. Також на південь від великої американської бази Дананґу американські морські піхотинці вбили 50 комуністичних партизанів. Зате 10 американських вояків згинули, коли наїхали військовим вантажним автом на 250-фунтову американську бомбу, яку комуністичні партизани поклали, замаскувавши на шляху.

Під час спеки, та ще й після погоні за бальоном, кожна прохолода добра, навіть у болотнистій калабані. Щонайменше вона добра і приємна для цього хлопчини в Медісон, Вісконсин.

Інж. Роман Галібей очолив Товариство Українських Інженерів Америки

Союзівка, Керґонксон. — В суботу 3-го червня відбулися на цій оселі УНСоюзу 19-ті з черги Загальні Збори — Річний З'їзд Товариства Українських Інженерів Америки, в результаті якого інж. Роман Галібей був обраний на голову Товариства на 1967/68 рр. На З'їзд приїхали 45 делеґатів, що репрезентували 8 Відділів Т-ва. З'їзд відкрив о год. 2:30 дотеперішній голова Товариства проф. д-р Петро Грицак, вітаючи делеґатів та гостей. До Президії Зборів вибрано інж. Е. Филиповича (Філядельфія) — на предсідника, інж. А. Дорошенка (Шикаґо) — на заступника, та інж. Б. Рака та інж. Е. Івашкова (Ню Йорк) — на секретарів. По затвердженні порядку нарад З'їзду присутні вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанували пам'ять всіх померлих інженерів в роках 1966-67, а зокрема членів Товариства. На З'їзд наспіли письмові привіти від: Т-ва за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви, Українського Народного Союзу, Українців Католиків „Провидіння'', та Крайової Пластової Старшини, як також від проф. Дам'яна Горняткевича. Крім письмових привітів під час бенкету вітали З'їзд особисто: о. Любомир Гузар — від української католицької парохії на Союзівці, дякуючи рівночасно архітектам — членам Товариства за виказану вже дотепер поміч при плянуванні будови церкви біля Союзівки та запрошуючи до дальшої; інж. Роман Грабович від Українського Технічного Товариства в Канаді; проф. д-р Микола Зайцев від Наукового Т-ва ім. Шевченка і Української Вільної Академії Наук; інж. Остап Балабан від Українського Конґресового Комітету Америки й Українського Інституту Америки, мґр. Іван Винник від Головної Управи ООЧСУ і Головної Управи СУМА, і проф. д-р Юрій Трухлий від Головної Управи Лікарського Товариства Північної Америки. Із звітування Головної Управи Товариства присутні довідалися, що Т-во в дні З'їзду нараховували 602 членів, в більшій часті зорганізованих в 11-ох Відділах: Бостон, Боффало, Вашинґтон, Дітройт, Клівленд, Лос Анджелес, Мінneаполіс, Ню Йорк, Сиракюзи, Філядельфія і Шикаґо. Крім діючих уже Відділів, є ще чотири Відділи в стадії організації: Ню Джерзі, Питсбурґ, Рочестер і Сан Дієґо. Рівнож ще досить велике число членів не є зорганізовані по Відділах з огляду на мале число членів у поодиноких місцевостях. Т-во видає науково-інформаційний журнал „Вісті Українських Інженерів''. Крім праці, зв'язаної з веденням Т-ва, Управа зорганізувала в минулому році Наукову Конференцію в Ню Йорку, в якій прелеґентами були переважно молоді інженери — члени Т-ва, що покінчили студії в ЗДА і тепер занимають поважні становища у промислі чи є на державних посадах. Управа виготовила та розіслала відозву до українських інженерів, не-членів Т-ва з проханням приступити в члени Т-ва. Вислідом цієї акції було зголошення 53-ох нових членів, з яких 85 відсотків — це інженери понижче 30 років життя. Управа також ствердила, що на жаль є ще дуже багато інженерів у ЗДА, що чомусь до Т-ва не належать. Управа заплянувала відсвяткувати в 1973 році 25-ліття існування Т-ва і видати з цієї нагоди Ювілейний Альманах. З ініціятиви Головної Управи відбувалися сходини Професійних Організацій, на яких вирішено домагатися від Екзекутиви УККА, щоб представники професійних організацій увійшли до Екзекутиви та Політичної Ради, прийнявши засаду політичної понадпартійности та невтральности. Старання ці увінчалися успіхом так, що на останньому Конґресі УККА до Екзекутиви увійшов інж. Остап Балабан (Ню Йорк), а до Політичної Ради — інж. Методій Борецький (Філядельфія). Секретар Управи інж. Євген Івашків, в імені цілої Управи Т-ва висловив подяку п-ні Артеміді Мареш за поміч у виконуванні праці секретаріяту. У дискусії над звітами порушено справи: приєднування нових членів, 25-літнього ювілею та видання Альманаху, наукових конференцій, потребу виготовлення статистики українських інженерів по фахах, в яких вони працюють, узгляднюючи, чи працюють у власних підприємствах чи на посадах, відносини в УК- (Продовження на ст. 3-ій)

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

XI КОНҐРЕС ТУСМУ-у

Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського відбуде свій XI з черги Конґрес у Філядельфії, в днях 24 і 25 червня 1967 року. На порядку нарад Конґресу: Звіти Головної Управи, дискусія над звітами, вибір нових органів Товариства та доповіді голови Тамари Дужої-Куропась і мґра Юрія Кульчицького. Крім цього Конґрес розгляне справу реорганізації ТУСМ-у і в міру потреби переведе зміну статуту Товариства. В суботу дня 24 червня відбудеться Конґресова Забава. Початок Забави — 8.30.

ДРУГА КОНФЕРЕНЦІЯ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 50-ЛІТТЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Український Військово-Історичний Інститут НТШ влаштовує другу Наукову Конференцію для відзначення 50-ліття відновлення Збройних Сил України. Конференція відбудеться в суботу, 17 червня 1967 року в годині 6-ій вечером, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку. Доповідь на тему „Всеукраїнські Військові З'їзди в 1917 році'' виголосить проф. д-р Яків Зозуля. Конференція призначена для ширшого загалу громадянства. Вхід вільний. Наступна конференція відбудеться у вересні ц. р.

У 50-РІЧЧЯ УНР і 100-РІЧЧЯ КАНАДИ

Для відзначення 50-ти ліття Української Народної Республіки і 100-річчя державности Канади Канадійське Наукове Товариство ім. Т. Шевченка, Українське Лікарське Товариство Північної Америки (Канада) і Українське Технічне Товариство в Канаді влаштовують Спільну Наукову Конференцію в днях 7, 8 і 9 жовтня 1967 р. в Торонті, Онт.

ОЛЯ ЦЕГЕЛЬСЬКА ВИСТУПИТЬ НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка, Керґонксон. — До поданих уже інформацій про „наїзд'' пенсильвенійських членів Українського Народного Союзу на Союзівку з кінцем цього тижня додатково подають, що під час великої культурно-мистецької і розвагової імпрези в суботу, 17-го червня, виступить, крім інших, наша рецитаторка з Бетлеґему, Оля Цегельська. Це буде перший її виступ на цій оселі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢
Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda"
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

70 більйонів на військо

У минулий вівторок 13 червня ц. р. Палата Репрезентантів схвалила 407 голосами при 1-му „проти" і 26-ох неприявних бюджет збройних сил ЗДА у висоті 70,-300.000.000 дол. Вправді з урядового проєкту скреслено 1.300.000.000 дол., але ці ощадності не стосувалися чисельного стану війська і його зброї. У загальний оборонний бюджет включено кругло 20 більйонів на В'єтнамську війну, але члени Бюджетової комісії передбачають, що в часі від 1 липня цього року до 30 червня наступного, на який призначено ту суму, прийдеться її підвищити.

Це — найвищий оборонний бюджет, схвалений в історії людства за розміром мирного часу, коли рахувати, що В'єтнамська війна „мала" і не обнижує ані на цаль життьового стандарту всього населення Америки. Тільки на шпилі другої світової війни, у 1944 році призначено на збройні сили Америки 86.400.000.000 дол., але, наприклад, у 1950 році ввесь американський бюджет становив по боці видатків 40 більйонів. Загострена холодна війна і загальний стан неспокійної провізорії у широкому світі спонукали Уряд щораз підвищувати видатки на оборонні цілі. Можливість поширення війни у зв'язку з В'єтнамом та остання криза на Середньому Сході, виразно спровокована Москвою, продиктували як Пентагонові, так і конгресменам, поставитися з найбільшою увагою до збройної здатности Америки.

Вже за нашого часу мали ми не одну нагоду переконатися, як Совєти, рахуючись з могутньою американською збройною силою, відступали, побачивши, що перейшли границю і що погрожує їм воєнний зудар. Так було за Берлінської бльокади, яку переламало американське літунство, так було за авантюри Хрущова з ракетами на Кубі, так було, врешті, і в минулому тижні, коли приявність могутньої Шостої фльоти на Середземному морі проходолила запал Москви в інтригах не так проти Ізраїлю, як проти Америки. Хрущов правильно відповів на глузування Пейпінгу, начебто він злякався американського „паперового тигра": це паперовий тигр — сказав він, — що має атомові зуби.

70-більйоновий військовий бюджет ЗДА з'ясовує, як не можна краще, суть американської закордонної політики. Це — політика, наставлена на мир, зокрема, на мир на базі „співіснування" з Совєтським Союзом. Американські теоретики цієї політики вірять в еволюцію комунізму і волють толерувати існуючий міжнародно - правний та фактичний стан у Східній і Середній Европі, аніж, квестіонуючи його, загострювати відносини з Москвою і тим самим збільшувати шанси нової великої війни. Проте, водночас державний провід Америки, Уряд і Конґрес, правильно вважає за необхідну річ зберігати найбільшу в світі американську збройну могутність, як найпевнішого ґаранта миру. Ця двоторова американська політика заперечує однаково войовничий мілітаризм, як і легковірний пацифізм. Тільки найвища збройна сила і безперервне її поготівля запевняють мир у світі та добробут американським громадянам.

Назустріч потребам громади

Губернатор стейту Ню Джерзі у своїй промові до випускників стейтового університету свого часу твердив, що Америка залишається такою самою країною необмежених можливостей, якою була досі, з тією різницею, що тепер необхідна вже добра підготованість для використання цих можливостей. Це — абсолютна правда. В сучасному дуже заавансованому і дуже зрізничкованому суспільстві не можна навіть у малій мірі розраховувати на припадки, що їх колись називали „щастям". Наявні необмежені можливості можна використати тільки відповідною підготованістю, знанням та важкою працею. Кожна ділянка життя для свого дальшого розвитку вимагає найбільш кваліфікованих спеціялістів - експертів.

Вповні здає собі з цього справу провід Українського Народного Союзу, заступаючи в нашому американсько-українському житті таку преважливу ділянку, як життьове забезпечення. Воно, це життьове забезпечення, стало невід'ємною частиною американського способу життя, і до потерпілих необхідних для кожної людини і родини професій: священика, лікаря, адвоката й учителя, прийшов забезпеченевий фахівець. Він допомагає людині й родині найбільш раціонально укладати домашній бюджет на найдовшу мету. Він передбачає всі можливості і всі потреби фінансового порядку, він, зокрема, передбачає можливості майбутнього розвитку і він є експертом в тому, щоб це майбутнє забезпечити — щоб родина, на випадок нещастя, не опинилася на вулиці без даху над головою і без шматка хліба, щоб діти мали забезпечені студії, а їхні батьки безжурну старість. Це є його завдання, це його професія, до якої він мусить бути належно підготований і вишколений. І це така сама благородна, майже місійна професія, як праця священика чи лікаря.

З цих потреб і міркувань УНСоюз уже роками вишколює своїх організаторів та секретарів Відділів. Кожний з цих організаторів і секретарів повинен знати всі аспекти життьового забезпечення, всі потреби й можливості кожного забезпеченого, щоб бути для нього найбільш кваліфікованим і найбільш довіреним опікуном і дорадником.

Не відразу можна досягнути максимальну професійність такої великої кількости заангажованих в організаційно - забезпеченевій праці людей, як їх має УНСоюз. Але він до цього вперто і послідовно змагає, добившись уже поважних успіхів. Кожний із постійних організаторів УНСоюзу і багато - хто з відділових секретарів є вже заавансованими експертами забезпеченевого діла і до них можна звертатися з повним довір'ям. Далі розвивати й підвищувати ці кваліфікації має своїм завданням і черговий секретарсько - організаційний вишкільний курс УНСоюзу, що відбудеться впродовж наступного тижня на Союзівці. Це саме завдання мають і відповідні вже видані або запляновані публікації. „Трибуна УНС", яка вже чотирнадцять років появляється окремим додатком у „Свободі", стала практично першою українською забезпеченевою енциклопедією.

Усе це і багато дечого іншого в цій ділянці робить УНСоюз, ідучи назустріч вимогам часу та потребам нашої громади, совісна і безупинна та найбільш кваліфікована служба якій є одною з головних його цілей.

В. Дідюк

У ЗЕЛЕНІ СВЯТА

Високії ті могили
Чорніють як гори
Та про волю, нишком в полі,
З вітрами говорять.
Т. Шевченко

Від давніх - давен, від часів княжих, козацьких, часів Великої Руїни аж донині культ могил в нашому народі великий і святий. Наші предки і ми дбали про могили не тільки своїх рідних, але також і про могили близькі нам усім, всьому українському народові. І йому не лише цвинтарі наші були гарно впорядковані, — під постійною опікою були й могили, в яких спочивали знані й незнані герої, ті, „що за друзів своїх життя віддали". І пошана для них завжди була велика.

Стародавні могили княжих дружинників та полководців, могили, у яких „китайкою накрите, козацьке біле тіло лягло спочити", могили - кургани у степу широкому, на яких кобзарі-мандрівники про славу княжівську і козацьку співали, до нової й великого бою славних русичів закликали, могили Великого Пробудителя - Пророка Т. Шевченка в Каневі, чигиринська Богдана, паризька С. Петлюри, роттердамська Є. Коновальця, личаківська Івана Франка, мюнхенська Бандери, могила генерала Тараса Чупринки — тисячі й тисячі їх знаних і незнаних вкривають землі України й поза Україною.

Могили ці і їх культ є яскравим доказом душевного наставлення нашого народу до своїх небіжчиків, ближчих і дальших, до своїх національних героїв. Знають це добре наші вороги, і тому старалися й стараються зруйнувати, знищити цей святий культ наших могил. Розриті могили, розкидані білі кості, профанація княжих могил у Софійській Лаврі, гетьманських у Чигирині, пограбування дорогоцінностей небіжчиків — все це свідчить про жорстокість і брутальність ворога в намаганні вбити в українському народі культ героїв.

В році ми маємо багато днів, в яких присвячуємо увагу і так чи інакше вшановуємо пам'ять наших героїв, але зелені святочні дні прийнялись у нас як дні загальних традиційних поминок по тих, що, покинувши цей світ, перенеслись у вічність. День Зелених Свят — день поклону тіням наших рідних, наших найближчих і тих, що своїм життям і смертю стали дороговказом у майбутнє.

Рік - у - рік ми святкуємо також День Героїв, лицарів великого духа, що віддали своє життя для добра і слави свого народу, за вчорашнє, сьогоднішнє і майбутнє української нації. Відвідуючи могили, ми віддаємо їм пошану та почесть, і в німому молінні хочемо духом бути разом з ними.

І цього року напередодні Зелених Свят насуваються такі думки - галки про наші могили. Скільки ворог лукавий знищив їх там, на рідній землі? Пригадаймо собі хоч би рік 1941-ий. Тоді здавалося, що може воля вже завітає до нас. Один ворог у своїй втечі руйнує все, залишаючи за собою по тюрмах сотки - тисячі змасакрованих трупів. Виростають збірні могили, що їх народ спонтанно висипає, зносяться під небеса високі дубові хрести і написи „Впавшим за волю України" видніють далеко - далеко. Не було села, міста, навіть малого присілка, де не поставив би народ пам'ятника своїм борцям.

Другий ворог, який заливав українські землі, зрозумів, що народ, який так шанує пам'ять своїх героїв, не схоче бути його рабом. І він не помилився: наш народ, побачивши облудність нового „пана", його насильство і варварство, організує самооборону, яка в скорому часі стає Українською Повстанською Армією, що в своїх рядах гуртує нових героїв, готових віддати своє життя за долю - волю України. І тоді лють нового окупанта звернулася проти наших свіжих ще могил. Те, що не докінчили східні вандали, взялися докінчувати західні.

Та наш народ не здасться, він вірить у перемогу добра над злом, вірить у життя вічне, як Христос нам дарував, вірить в святу правду України і її перемогу!

І тут власне хочу бодай коротко згадати про одну велику могилу коло Яголь-ниці на Чортківщині.

На місці, де ґестапівці стратили групу українських націоналістів з Дрогобича, Стрия і Борислава, одної ночі висипано величезну могилу і поставлено дубовий хрест з написом. Участь в цьому брали люди з довколичних сіл із возами, якими довожували землю. Як це вдалося зробити протягом одної ночі? Німці сушили собі голови, привозили на місце різних спеців, щоб бодай приблизно визначити, скільки могло бути людей і возів, щоб таку могилу висипати. Другого дня силою зігнано селян, щоб розсунути могилу. Хрест знищено. „Юберменші" думали, що вже можуть тішитися, бо виконали своє брудне завдання і зломили волю народу. Але й тут перерахувалися: вже наступної ночі постала на тому самому місці могила хоч уже й не така велика, і поставлено хрест. І знов казилися „визволителі", обіцяли великі нагороди тим, хто зрадить таємницю. Пішли арешти і вивози. Але могилу вже не відважувалися руйнувати. Залишилася вона разом з хрестом.

Чи залишили її большевики — не знаємо. Напевно знищили, бо вона нагадувала б їм про силу і непереможність українського духа, нагадувала б про час, коли ангел миру і свободи відвіяв їхні засуви, і встане воля Україні.

У день Зелених Свят клонимо голови перед могилами батьків, братів та сестер наших, що віддали життя своє за Україну. З далекої чужини хай линуть молитви наші перед трон Всевишнього за всіх їх, на вічную і славную пам'ять.

ДЕКЛЯРАЦІЯ ЗП УГВР У 50-ТІ РОКОВИНИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

(3)

Рівночасно, виходячи з заложення, що успішну допомогу українському народові можна давати тільки при умові знання того, що проходить на Україні, і потреб українського народу, ми намагаємося пізнати українську дійсність і пристосувати нашу працю до її вимог. Публікований нами і співзвучними з нами колами періодичні та неперіодичні видання присвячують свою центральну тематику подіям на Україні і таким чином інформують українських та неукраїнських читача на Заході про процеси на рідних землях. Так то за останні роки були доведені до відома української еміґрації і державно - політичних та громадських кіл світу такі події, як підпал бібліотеки Академії Наук в Києві, знищення вітражу у вестибюлі Київського університету, арешти групи діячів культури на Україні, що характеризують теперішню політику поневолення українського народу. Рівночасно ми поширили на Заході інформації про такі вияви самооборони нашої нації, як недопущення до друку в Совєтському Союзі творчість Василя Симоненка та інших представників молодої української літератури, про протести на Україні проти арештів діячів культури і проти русифікації тощо.

Упарі з цим у наших публікаціях ми постійно реагуємо на всі вияви поневолення українського народу і, подібно як і інші українські групи на еміґрації, намагаємося, щоб наше слово доходило до відома наших братів на рідних землях. Ми переконані, що в час, коли на Україні немає свободи слова, українська еміґрація має багато можливостей піддтримати там процеси самобутнього розвитку української духовости та культури і познайомлювати українську людину з культурними та політичними течіями вільних народів.

V

50-ті роковини української революції припадають на час повної деконюнктури для української визвольної справи. У світі немає сьогодні жадної сторонньої сили, яка була б заінтересована в існуванні державної незалежности України, хоч є сили, які співчувають самостійницьким прагненням українського народу і ставляться до них прихильно.

В умовах існуючої деконюнктури для української справи не можна в теперішню пору вважати реальним намагання здобути підтримку серйозних кіл Заходу для справи тотальної зміни на Сході Европи. Існують натомість ширші і часто невикористані українською еміґрацією можливості ширити достовірну та документарну інформацію про Україну серед вільних народів, їх приєднувати для конкретних акцій — чи то протесту проти сучасного поневолення українського народу, чи то для підтримки його самооборонної боротьби. Такі можливості зростають, зокрема, у зв'язку з частинним проламуванням залізної завіси західніми народами і народами СССР.

Корисно на українські шанси впливають сучасні процеси, що проходять всередині комуністичного бльоку. Конфлікт між Москвою і Пейпінгом може ослабити силу тиску Москви на неросійські народи СССР, хоч китайці досі не підняли питання російського колоніялізму щодо цих народів. Ступневе усамостійнювання сателітів Москви з-під її опіки є величним документом перемоги національної ідеї та концепції організації взаємин між народами на принципах державної незалежности та взаємопошани над штучною й насильною доктриною т. зв. пролетарського інтернаціоналізму, яка остаточно здемаскувала себе як видозміна традиційного російського імперіялізму. Події в країнах сателітів Москви посилюють процеси національного мислення серед неросійських народів СССР і унаявнюють реакційність та нарободовбивчий характер пропоновуваної досі Москвою концепції т. зв. „злиття націй" в СССР.

VI

П'ятдесят років, що пройшли від часу української революції, не принесли українському народові державної незалежности. Але за ті роки український народ здобув собі в самому СССР і серед вільних народів позицію нації з власними національними, політичними, культурними та соціяльними прагненнями. Жадним народовбивчим методам Москви і її дезінформації не вдалося задушити окремої ідентичности української нації. На Заході є ще чимало плутанини в українському питанні, але вона ступнево усувається послідовною, розз'яснювальною працею еміґрації і самою боротьбою народу. У самому ж СССР далі йдуть намагання ліквідувати етнічну, духову та політичну самобутність української нації, і ці намагання завдають їй глибокі рани. Багато ще в самій Україні байдужости, нігілістичного ставлення до власної мови, традиції, культури, чимало ще вислужництва і рабства. Але впарі з цим у сучасній Україні багато ідейного, великого і героїчного. Не дивлячися на всі знищення, українська нація виросла і змужніла. Своєю соціяльною структурою, кількістю своєї професійної інтеліґенції, своєю економікою, досягненнями в науці, Україна належить до передових націй світу. Сьогодні вона позбавлена політичної та національної волі. Але коли для їх здобуття відкриються можливості, український народ увійде в коло вільних народів, як повноцінна, духово, культурно, соціяльно й економічно розвинута нація.

Червень 1967

Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради

ГОЛОС ЧИТАЧА

Добрий приклад

Кожному вільно мати правильний чи неправильний, обґрунтований чи необґрунтований погляд на поодинокі народи, їхній державний устрій і спосіб життя.

Про жидів у діяспорі і їхню молоду державу Ізраїль є у світі також багато суперечних думок.

Одначе, в одному всі погодяться: що це є нарід, який, хоч битий історією довгі віки, вижив, пробудився і вміє постояти за свою національну гідність.

На доказ — крім геройської постави Ізраїлю у війні, — наведу з „ЮС Ньюз енд Ворлд Ріпорт" з 19 червня, що в перші дні війни жиди тільки в Ню Йорку зібрали 20 мільйонів долярів, в інших містах по декілька мільйонів в користь Ізраїлю. А на іншому місці у цьому самому журналі подано, що у відповідь на заяву Державного Департаменту ЗДА про „невтральність" в ізраїльсько - арабській війні, сенатори наступного ж дня одержали гори листів. Один сенатор одержав 2000 листів, які засуджують і протестують проти невтральности ЗДА в ізраїльсько - арабському конфлікті. Так поступають і реагують жиди в усьому світі.

Насувається питання: а як ми, українці, реагуємо на різні дискримінуючі у відношенні до України заяви (Дж. Кеннан, Д. Раск) або на злобні писання такого роду, як, наприклад, у журналі „Сетардей Івнінг Пост" про „Треблінку" чи на очорнювання деякими кругами наших державно-історичних постатей і героїв? Скільки протестаційних листів вислано, скільки грошей зібрано? Хто знає?

Хіба у нас почуття національної гідности і чести меншe, як у жидів? Варто нам, над цим добре застановитися, передумати і в цьому напрямку попрацювати, беручи собі за приклад наших співгромадян - жидів.

Омелян Макогін

Клівленд, Огайо

Голос учня

Учень 10-ої кляси київської десятирічки, Сергій Денисенко, в листі до редакції „Літературної України" (з 6 червня ц. р.) нарікає на підручник „Українська радянська література" Т. Бугайка і П. Мисника. „Звісно, — пише він, — що не учень я не можу вичерпно оцінити всі плюси й вади підручника... я хочу поділитися своїми учнівськими думками... Візьмімо конкретний приклад — творчість Сосюри. Тут є все: і усталення соціялістичного будівництва, і оспівування робітничого класу, нашої героїчної сучасности, дружби народів. А от лірика... Лише півсторіночки. А це ж одна з найяскравіших, найчудовіших і найгарячіших тем у його поезіях!.. То чому ж не розвивати наші смаки?"...

З НАШИХ БУДНІВ

Поважний хлопчина

Усі це знають і всі говорять, що Славчик, „як на свої роки", дуже серйозний хлопець. Тільки бабуня, старосвітська галицька імость, яка не терпить „ніхлядуського", мовляє, слово „серйозний", каже: „Наш Славчик дуже поважний". Так чи так, 10-літній Славчик — дитина непересічна: в школі вирізняється з-поміж усіх учнів знанням українознавства й американознавства, при чому хлопчина вдався надзвичайну чемний та побожний! Словом — таких вийняткових дітей треба в наші часи шукати з свічкою у білий день, навіть у парохіяльних школах.

Щира побожність хлопчини та його особливе зацікавлення справами віри і рідного обряду привели врешті до того, що одного разу мама проговорилась татові, що її задушевним бажанням було б, щоб Славчик присвятив себе духовному станові. „Очевидно, поки він підросте — все може змінитися!" — додала зараз поквапно. Звичайно, тут заговорила в ній так звана „теереза думка", тобто кожне материнське серце затривожилось, щоб її одиначок не „зіпсував" собі життьової кар'єри в Америці духовним покликанням...

Час від часу мама й тато, як також сестри-монахині в парохіяльній школі, мають „проблему" з нашим Славчиком. Він бо засипає їх часто такими питаннями, на котрі важко знайти задовільну відповідь. Так, для прикладу, під час підготови до великодньої сповіді хлопець звернувся до мами з таким запитанням:

— Слухай, мамо, як ти думаєш, чи душі грішників, які їли скоромне у Великім Пості, але померли перед Другим ватиканським собором, — будуть тепер звільнені з чистилища і підуть до неба?..

— Ти краще спитай про це отця-ігумена на годині релігії, — порадила мама Славчикові, не знаючи, що відповісти, як розв'язати таку складну теологічну проблему.

— На мою думку, ці грішні душі треба звільнити з чистилища передчасно, ще до Страшного Суду, — сказав Славчик, задумавшись серйозно (чи „поважно", як говорить бабуня). — Згідно з постановами Другого ватиканського собору, їсти скоромне у Великім Пості — за вийнятком Великої П'ятниці — не є гріхом, як було перед Собором. То чому душі раніше померлих мусять покутувати в чистилищі за те, що перестало бути гріхом?.. Це було б несправедливо, а ми ж знаємо, що Господь Бог є справедливий Суддя... Гаразд, мамо, — закінчив свій монолог поважний хлопчина, — я поговорю ще на цю тему з отцем-ігуменом, коли зустріну його десь так, у відлюдному місці. Не хочу ставити йому таких питань на годині релігії, перед цілою клясою... Ти ж розумієш, могла б тоді вийти неприємна ситуація для нього, якби й він, доктор теології, не знав, що мені відповісти.

Ікер

М. Л-ний

КНУТ ГАМСУН НА КАВКАЗІ

(3)

Станція Кавказька — початок Кавказу. Безмежні кукурудзяні ниви, соняшники, поміж якими зеленіють кавуни, далі велечезні виноградники. Лівобіч княжа палата, оточена різними будівлями, позаду парк.

На станції Армавір Гамсун купує груші, виноград. Виноград такий чудовий, признається Гамсун, що коли кращого він не їв. У порівнянні з кавказьким французький, угорський, німецький, грецький виноград — це наче дикі ягоди. Кавказький наче не має шкірки, розпливається в устах.

По перону станції Кавказька походжає черкеський князь. Всі його вітають. Двоє селян підходять до князя і, знявши шапки, щось говорять. Князь слухає, щось відповідає. Селяни пробують щось пояснити, один одного перебиває. Князь раптом вигукує „нєт"! і відходить. Селяни йдуть за ним слідом. Він обертається і подратовано кричить: „Стоять!" І селяни стають, все ще щось говорячи. Люди довкола сміються з них.

„Валішевський, — пише Гамсун, — розповідає у своїй книжці про Петра І таке: „Коли Берґольц був у Москві, він мав нагоду бачити, як колесували трьох злочинців. Один колесований підніс руку, щоб обтерти собі лице. При цьому кілька крапель крови впало на колесо. Він ще раз підніс руку й обтер кров із колеса..." З такими людьми — продовжує Гамсун, — можна далеко зайти. А там, де вони вияляють упертість, вистарчить одного слова: стоять! „Одного разу, коли Микола І на площі Петербургу ніяк не міг опанувати від збунтованої юрби, він лише обернувся, простягнув до неї руку і крикнув: „на коліна!" І вся юрба припала на коліна..."

Біля невеличкої станції на току молотять пшеничні снопи. По снопах уганяють коні й воли, поки колосся не перетреться. Тепер не дивуюсь, чому в збіжжі з Росії так багато піску й камінчиків, — завважує Гамсун. — Пригадую з своїх дитячих літ у Норляндії, коли фінмерські рибальки привозили збіжжя з Архангельська, то мій батько у своєму маленькому млині мав із ним багато мороки. Ба, траплялося, іскри розприскувалися, коли молов він це збіжжя. Бачив я теж страшну парову молотьбу в Америці: полова, земля, колоски хмарами розліталися по прерії. Одначе, найбільш веселий спосіб молотьби це той, що я його побачив тут. Молоді козачки держали обруч довжелезні батоги і підбадьорюючо покрикували на коней. Коня тріскали з такого батога, він описував у повітрі гарну фігуру.

На станції Беслан поїзд спинився. Було темно, хоч тут й там світились лямпи. Пасажири повиходили з вагонів і походжали по перону, бо у вагонах була страшна духота. П'яний мужик без сорочки лежав під парканом, наче мертвий. Уніформований службовець наказав залізничникам забрати його. Потягли мужика за руки почерез увесь перон, і його штани задерлися аж на живіт.

Коли приїхали до Владикавказу, Гамсун закликав „носильщика", який забрав пантаж і запакував його на візника. Гамсун відїхав до готелю.

З готелю вночі вийшов автор на вулицю. Тут же недалеко стояли буди коло будинків, в яких продавали виноград, веякі овочі і тютюн. Усі продавці мали при боці кинджали.

Східні люди, — пише він, — говорять мало, часто всміхаються. Кращого від слов'ян сусіда вони не можуть мати. „Слов'яни мають струну у грудях". Крамар, у якого Гамсун купував овочі, пригравав щось на балабайці. Таких нічних музик автор бачив і в інших місцевостях. Він пише: „Ми, культурні люди, якщо не можемо заснути, читаємо книжку або газету, а ось цей чоловік пригравє собі та приспівує. Не розумію слів його пісеньки, але відчуваю їх сердечність і щирість".

Дальшу дорогу Гамсун хотів був відбути поштовими кіньми, одначе гурт французьких туристів замовив усі коні на післи днів. Поштовий службовець порадив найняти приватного візника і сам його закликав. Був це молоканин, себто член релігійної секти, що не вживає горілки. Гамсун в подяку хотів був дати службовцеві срібного рубля ,але службовець (перепрацьований, ввалося кошлате, ніс витягнений) сказав, що не хоче ніякої подяки, бо це йому нічого не коштувало. „Добре, добре, але я хочу зревашнуватися," — умовляв його Гамсун. Службовець поклав монету набік біорка і заглубився у свої паперах.

Візник згодився везти Гамсуна за 57 рублів, але при цьому застерігся: якщо збочуватимуть із дороги, щоб оглянути щось цікаве, то 15 рублів більше.

По дорозі зустрічали валки возів, що везли овочі на торг. Першою станцією була Балта. В путівнику сказано, — пише Гамсун, — що тут починаються гори, але вони вже давно почалися.

Гартфорд, Конн.

СВЯТО ГЕРОЇВ

Заходами Організацій Визвольного Фронту 21-го травня відбулося тут Свято Героїв. Виконавцями половини програми була молодь організацій ООЧСУ, ПЛАСТУ і ТУСМ-у.

Головний промовець д-р М. Снігурович підкреслив духові вартості українського народу та зокрема змалював українських героїв. Наводячи історичні факти, доказав незломність наших героїв та героїнь, які не зрадили своїх патріотичних постулятів і радше вибирали смерть, як життя запроданців.

Через мелодеклямацію і дует в супроводі бандури присутні пережили інсценізацію в постановці пані І. Гілевич. Інсценізація немов продовження святочної доповіді ще яскравіше вирізьбила українську жінку-героїню.

В музичній програмі ми мали рідку насолоду почути нашого скрипаля концертмайстра і диригента американських симфонічних оркестр, проф. Богдана Маркова. Знаменита інтерпретація Косенкової сонати вперше пройшла на американському континенті разом з Барвінського „Народньою мелодією", у фортепіяновому супроводі піяніста Брентона Крейна, що відіграв на фортепіяні американський гимн під час зложення вінка.

Небувале на наших академіях явище, — це струнний квартет: Б. Марків, Л. Люїні скрипаки, Б. Крейн віоля, Т. Рондоманський — чельо вказує на те, що організатори Свята не тримаються стереотипного стандарту. Квартет відіграв „Сумну пісню" В. Барвінського в транскрипції Б. Маркова та Моцарта Квартет Г-дур. Щирі оплески не тільки старших осіб, але і більшої кількости присутньої студентської молоді виявляють заці кавлення найчистішою формою камерної музики.

На закінчення програми новостворена мандолінова оркестра під диригентурою маестра Б. Маркова відіграла ряд повстанських та в'язанку народніх пісень. Цей перший успішний виступ дає надію, що скоро матимемо поважний музичний ансамбль. Щасти Боже!

О. Мельничук

Сиракюзи, Н. И.

СТВОРЕНО ВІДДІЛ ОЖ ОЧСУ

Під час основуючих зборів Відділу ОЖ ОЧСУ в Сиракюзах. Сидять по середині зліва направо пані Уляна Целевич, голова ГУ ОЖ ОЧСУ, і пані Софія Фраціян, голова новоствореного Відділу ОЖ ОЧСУ в сиракюзах

В квітні заходом 26-го Відділу ООЧСУ в Сиракюзах постав Ініціятивний Комітет для Створення Об'єднання Жінок ОЧСУ, який очолила проф. Мотря К. Богатюк, і в склад якого увійшли пані: Софія Фраціян, Марія Карпишин, Бронислава Мельничук та Константина Микитин. До Сиракюз запрошено голову Головної Управи Об'єднання Жінок ОЧСУ пані Уляну Целевич з Шикаґа.

Крім доповіді для ширших кіл українського громадянства Сиракюз та околиці 14 травня у великій залі Українського Народного Дому на тему „У 50-річчя Української Визвольної Революції" та інтерв'ю для слухачів Української Радіопрограми Сиракюз цього самого дня, п. У. Целевич стрінулась з жіноцтвом 13 травня для обговорення різних біжучих справ.

Зустріч з пані Уляною Целевич відкрила голова Ініціятивного Комітету проф. Мотря К. Богатюк. Вибрано президію Зборів в складі: Уляна Целевич — почесна голова, Мотря Богатюк — предсідник та Константина Микитин — секретар. Пані Уляна Целевич доповідала на тему: „Цілі й завдання ОЖ ОЧСУ в наших днях", в якій, м. ін., згадано, що Москва шукає підтримки від „прогресистів" серед української еміграції, шукає „коекзистенції" з тими, кого бажає знищити, співочими і танцювальними групами намагається прикрити перед вільним світом дійсну правду про стан у під'яремній Україні, та спекулює на людських почуттях і тузі української людини за Батьківщиною-Україною. В цій ситуації українська патріотична жінка мусить діяти.

Після дискусії одноголосно схвалено на пропозицію Ініціятивного Комітету про потребу створення відділу ОЖ ОЧСУ. Таких відділів під цю пору вже більше півтори десятка. Відчитано і обговорено Статут та вибрано місцеву Управу ОЖ ОЧСУ в складі: Софія Фраціян — голова, Марія Карпишин — заступник голови і організаційна референтка, Марія Шоробура — секретар, Теодора Грицик — скарбник, Бронислава Мельничук — суспільна опіка, Константина Микитин — культурно-освітня референтка, Мотря К. Богатюк — преса, інформація і зовнішні зв'язки, Анна Вовк та Калина Волошин — члени управи.

Контрольна Комісія: Ярослава Жмур — голова, Анна Гусак і Марія Машталір — члени. Товариський Суд: Михайлина Годжак — голова, Софія Башуцька і Надія Полівчак — члени. Виготовлено плян праці та підчеркнено патріотично-політичний характер ОЖ ОЧСУ та її мету, заповнити прогалину в праці українських жіночих організацій у вільному світі.

Зустріч закінчено прийняттям, на яке опісля запрошено і чоловіків.

М Ю Б

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Проф. В. Кубійович у Вашинґтоні, Д. К.

27-го травня заходом Об'єднання Українців Вашинґтону відбулася тут ширша зустріч громадянства з професором Кубійовичем, який приїхав з Франції до ЗДА і Канади в справі приспішення видання англомовного видання Енциклопедії Українознавства. На зустрічі проф Кубійович виголосив речеву доповідь про наукове і політичне значення Енциклопедії для нашої загальної справи, та про зростаючі труднощі, що їх редакція мусить поборювати, щоб цей монументальний твір довести до кінця.

28-го травня відбулась тут ще одна зустріч з гостем з Европи. Місцевий осередок НТШ влаштував надзвичайне засідання з доповіддю д-ра П. Оришкевича про картографію України. По рефераті була оживлена дискусія та гутірка при вечері.

Проф. Кубійович зробив на громадянство глибоке враження своїм знанням та безстороннім поглядом і молодечим ентузіязмом.

Мимоволі насувається тривожне питання, що буде, коли цього велетня науки і праці опустять фізичні сили, поки Енциклопедія Українознавства, ця правда про Україну, буде викінчена?

З нагоди відвідин проф. Кубійовича до столиці ЗДА, Об'єднання Українців Вашинґтону складає дар 100 дол. на потреби Енциклопедії, закликаючи інші товариства і громадян поспішити з фінансовою допомогою, що приспішить завершення цього великого діла.

Т. Д.

Українці-республіканці Філядельфії відбули четверті загальні збори

В неділю дня 22 квітня ц. р. відбулися в залі УСО „Тризуб" четверті річні загальні збори Українського Американського Республіканського Клюбу Філядельфії, який нараховує вже понад 300 членів. Зборами провадила президія в складі Олена Лотоцька, Анна Яковино, адв. Володимир Дармопрай, д-р Михайло Марків, Любомир Трицецький (секретар зборів), Володимир Біляїв (голова президії) та Іван Одежинський (голова Клюбу). Звіт з діяльности Клюбу за минулий рік здавали голова Клюбу ІванОдежинський, який був засновником і далі є головою Клюбу, та фінансовий секретар Клюбу Юрій Прокопишин.

Після звітів, на внесок інж. Є. Чайківського присутні члени Клюбу одноголосно схвалили абсолюторію уступаючій управі. Д-р Володимир Рудницький, голова номінаційної Комісії, подав список нової Управи, яку присутні одноголосно схвалили. Склад нової Управи: голова — Іван Одежинський, місто-голови: Володимир Біляїв, Дарія Завадович, Юрій Прокопишин; екзекутивний секретар — Мирон Карбівник, скарбник — Ярослав Гельо. Рада Директорів: Катерина Галамар, Микола Максимюк, Андрій Попчук, Микола Ящук, Семен Лободенко, Володимир Мельник, Артур Рогач, Євген Корсунь, Любомир Трицецький; рек. секретар — Анна Яковино, правний дорадник — адв. Данило Максимюк. Контрольна Комісія: д-р Володимир Пушкар, інж. Лідія Дяченко, Михайло Смайлі, д-р Михайло Марків, Омелян Цегелик. Товариський суд: д-р Володимир Рудницький, адв. Іван Дудун, інж. Євген Чайковський, Володимир Ткач, Роман Клос.

Черговою точкою порядку нарад була вичерпна та джерельна доповідь Володимира Біляїва, який, покликаючись на історичні матеріяли української та американської минувшини і теперішнього, дав виразну відповідь на питання: „Українці і республіканська партія".

На закінчення зборів відбулася традиційна перекуска, під час якої присутні обмінялися думками на актуальні теми.

Український Республіканський Клюб увійшов у новий рік своєї діяльности — рік важливих міських виборів у Філядельфії, де українці мусять здобути політичний кредит, якого дотепер не дала їм Управа Міста.

Любомир Трицецький

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі".

Інж. Роман Галібей очолив Товариство...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

КА. справу „Вістей". Присутні одноголосно потвердили рішення Управи відносно понадпартійного і невтрального становища представників Т-ва на терені УККА. По дискусії та уділенню абсолюторії уступаючій Управі, Номінаційна Комісія подала до відома присутнім вислід листовного голосування на вибір керівних органів Т-ва. Склад Головної Управи: інж. Роман Галібей — голова; члени Управи: інж. Володимир Гнатківський, інж. Зеновій Глов'як, інж. Ів. Духницький, інж. Євген Івашків, інж. Василь Мисак, інж. Степан Процюк, інж. Володимир Рудакевич, інж. Кость Туркало, інж. Володимир Фриз і інж. Петро Шиприкевич. Контрольна Комісія: інж. д-р Петро Грицак, інж. Тарас Дурбак, д-р Борис Лотоцький де Веліґост, інж. Іван Мокрівський та інж. Евстахій Ярош. Товариський Суд: інж. Роман Левицький, інж. Андрій Пащук. інж. Роман Рогожа, інж. Петро Шох та інж. Володимир Яримович. Комісія Фонду Допомоги і Праці: інж. Володимир Винницький, інж. Зеновій Кохановський та інж. Евстахій Филипович. Номінаційну Комісію на рік 1967/68 вибрано у складі: інж. Андрій Пащук, інж. Роман Левицький, інж. Богдан Рак — Ню Йорк; інж. Михайло Караман, інж. Евстахій Филипович — Філядельфія, та по одному представникові з Відділів у Вашинґтоні й Шикаґо.

Відтак Загальний З'їзд через аклямацію прийняв пропозицію Головної Управи про іменування Почесними Членами Товариства двох українських науковців, та визначних громадських діячів проф. Дам'яна Горняткевича та проф. д-ра Миколу Зайцева. На З'їзді ухвалено одноголосно відповідні резолюції.

З'їзд закінчив новообраний голова Т-ва інж. Роман Галібей подякою усім членам Т-ва від себе і нової Управи за довір'я. Після Зборів вечером у Гостинниці Союзівки" присутні на З'їзді та гості числом приблизно 150 осіб взяли участь у Бенкеті. Під час Бенкету виголошено усні та прочитано письменні привіти. Бенкетом проводив інж. Іван Заяць — голова Відділу Ню Йорк, що був господарем З'їзду. Опісля відбулась у великій залі Веселки забава при звуках оркестри п. Б. Гірняка. Забаву започатковано веселою програмою у виконанні: заповідач інж. Калинич, квартет Каравана та солісти оркестри Б. Гірняка.

В неділю рано відбулися наради Головної Управи з делеґатами Відділів, а опісля присутні взяли участь в Службі Божій, що її відправив о. Любомир Гузар.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ІЗИДОРА АНДРІЯ ІВАСИКОВА
складаємо 25.00 долярів
на Наукове Товариство ім. Шевченка.
Слава і д-р Ірена ГРЕБЕНЯК

Замість квітів на могилу Дорогого Кузина
бл. п. ВАСИЛЯ СИДЯГИ
складаємо 20.00 долярів
на Український Університет у Римі.
Василь і Михайлина СЛОМОШИНСЬКІ
з Озон Парк, Н. Й.

ТРЕТІЙ РІК МИНАЄ, ЯК ПОКИНУВ ЦЕЙ СВІТ, МІЙ НЕЗАБУТНІЙ МУЖ

сл. п.

ВОЛОДИМИР Т. ГІРНЯК

БЛАГОСЛОВЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

ПРОЄКТУ МИСТЦЯ ПРОФ. ПЕТРА АНДРУСІВА

та ПАНАХИДА на ЙОГО МОГИЛІ

В СУБОТУ, ДНЯ 24-го ЧЕРВНЯ 1967 Р. О ГОД. 2-ій ПО ПОЛ. НА УКРАЇНСЬКОМУ КАТОЛИЦЬКОМУ КЛАДОВИЩІ СВ. МАРІЇ при ЦЕДАР ВУЛ., ФАКС ЧЕЙС.

За упокій Його Душі будуть відслужені

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖБИ

в НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-го ЧЕРВНЯ Ц. Р., О ГОД. 10:30 ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ В КАТ. ЦЕРКВІ SACRED HEART, POND EDDY, N.Y.

в ДЕНЬ 3-ої РІЧНИЦІ СМЕРТИ, в ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 26-го ЧЕРВНЯ Ц. Р. О ГОД. 9-ій РАНКУ СВ. ЛІТУРГІЯ, А ВІДТАК ПАНАХИДА В ЦЕРКВІ СВ. ЮРА ПРИ 7-ій ВУЛ. В НЮ ЙОРКУ.

ТОГО Ж ДНЯ СВ. ЛІТУРГІЯ О ГОД. 9-ій РАНКУ В КАТЕДРАЛЬНОМУ ХРАМІ НЕП. ЗАЧАТТЯ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ ПРИ ВУЛ. ФРАНКЛІН У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

Дружина **ГАЛИНА НОСКОВСЬКА-ГІРНЯК**

•

У пам'ять Дорогого Мойого Мужа, складаю
на Катедральний Храм у Філядельфії 100.00 дол.
на будову „Гайскулу" при церкві св. Юра в Ню Йорку 100.00 дол.

ПОДЯКА

Дня 26-го березня 1967 р. відійшов від нас на віки, наш Найдорожчий і Незабутній
БРАТ, ВУЙКО, ШВАГЕР і КУЗИН

бл. п.
Інж. ЕВГЕН ЛИЦИНЯК

На цьому місці висловлюємо щиру подяку Впр. о. д-рові Володимирові Коваликові за уділення Найсвятіших Тайн нашому тяжко хворому Покійному в шпиталі, за відправлення похоронів, за відслуження похоронної Служби Божої в церкві св. Юра в Ню Йорку та за відпровадження Тлінних Останків на Вічний Спочинок.

Дякуємо Впр. о. Григорієві Хміляреві, Впр. о. д-рові Володимирові Коваликові за відправлення двох Панахид в похоронному заведенні.

Сердечно дякуємо п. І. Хоминові, п. м-ґрові О. Стецурі, п. інж. В. Богачевському, маестрові М. Морозові, мґр. Л. Крушельницькому та всім іншим за чудове відспівання Панахиди.

Вп. п. д-рові Володимирові Герасимовичеві дякуємо сердечно не тільки за надзвичайно дбайливу лікарську опіку над нашим Дорогим Покійним, але рівнож за надзвичайно ніжне і сердечне відношення до нього і посвяту стільки дорогого часу, щоб розрадити і потішити Його і нас в часі його смертельної недуги.

Надзвичайно зворушливе для нас було відношення до Покійного Його Товаришів Праці, а зокрема п. д-ра Романа Голіята, як рівнож п. інж. Нестора Пінковського і п. інж. Юрія Чорного, які від першого для Його тяжкої недуги до останньої хвилі Його життя, не жаліли ні часу, ні труду, щоб відвідати Його, розрадити, полагодити всі необхідні справи, а вкінці вшанували Його пам'ять разом з усіми співпрацівниками з бюра, чудовими квітами, пожертвами Служб Божих, молитов і присутністю у відправах.

Дякуємо Вп. п. інж. І. Заяцеві, голові Т-ва Українських Інженерів, за прощальні слова над домовиною Товариша.

Всім Рідним, Приятелям та Знайомим нашим і Покійного, дякуємо щиро за часті відвідування Його під час недуги, а по смерті, за участь в Панахидах в похоронному заведенні, за участь у відправах в церкві св. Юра та на цвинтарі.

Сердечно дякуємо за зложені нам співчуття особисто або листовно.

Особливо дякуємо всім Тим, які жертвували Служби Божі, та квіти за Покійного.

Вкінці складаємо щиру подяку Всім Приятелям Покійного, за грошеві пожертви на різні цілі, замість квітів на Його могилу.

Хай Господь винагородить Всім сторицею.

Горем прибиті:

сестри: ІРИНА ГАШИНСЬКА з Родиною
МАРІЯ СТЕЦЬ з Родиною